

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/66/2019
Identifikačné číslo spisu: 2716202641
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2716202641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Tatra banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie 3, IČO: 00 686 930, zastúpený AK Herceg, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 890 240, proti žalovanému K. bývajúcemu v R., o zaplatenie 10.572,71 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2 C 96/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. júla 2018 sp. zn. 23 Co 340/2017 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2018 č. k. 23 Co 340/2017-150, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. mája 2017 č. k. 2 C 96/2016-82 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 10.572,71 Eur s príslušenstvom, po konštatovaní záveru, že uplatnený nárok je premlčaný. Súd k rozhodnutiu dospel vzhľadom na premlčanie nároku s tým odôvodnením, že žalobca listom z 2. septembra 2013 odstúpil od zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným podľa zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník, pričom týmto dátumom začala plynúť žalobcovi dvojročná premlčacia doba, ktorú súd posudzoval podľa § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Žalobca si svoj nárok uplatnil žalobou podanou na súde prvej inštancie 23. mája 2016, teda zjavne po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Súd na túto skutočnosť prihliadal ex offio podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko išlo o spotrebiteľskú zmluvu.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. júla 2018 sp. zn. 23 Co 340/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa správne posúdil zmluvu medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu a súčasne správne aplikoval premlčaciu dobu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila, že na všetky právne vzťahy, v ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy použijú prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak aplikovali normy obchodného práva. Z tohto dôvodu bolo preto na mieste posudzovať plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Dovolanie odôvodnil použitím § 420 písm. f/ CSP, teda tým, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K uvedenej vade malo dôjsť tým spôsobom, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu stratilo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 11/2016 z 7. februára 2018 účinnosť a odvolací súd tak rozhodol v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalobca zastával názor, že súdy boli povinné prihliadať na premlčanie iba na námietku vznesenú dlžníkom (žalovaným) v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe toho žiadal zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 115/2018, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017).

8.2. Dovolačný súd preto skúmal opodstatnenosť žalobcovej argumentácie, podľa ktorej v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny

proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 38/2015, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

12. V danom prípade pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že žalobca odvolaciemu súdu nevytkol žiadne konkrétne nedostatky v jeho procesnom postupe (napríklad v dokazovaní, doručovaní alebo predvolávaní na pojednávanie). Nevysvetlil ani, čím mu - z hľadiska procedúry prejednávania sporu - odvolací súd znemožnil realizáciu jeho procesných oprávnení strany sporu a zasiahol do práva na spravodlivý proces. Žalobca nepodrobuje kritike procedúru prejednávania veci, v rozpore so zmyslom a účelom ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (a tiež vyššie uvedeným výkladom dovolacieho súdu) pod pojem „procesný postup“ podriaďuje samo meritórne rozhodnutie odvolacieho súdu, jeho právne úvahy a spôsob riešenia právnych otázok. Jeho argumentácia, ktorou namieta, že súdy vyvodili vecne nesprávny záver o premlčaní nároku a odvolací súd tak rozhodol v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi nakoľko v čase rozhodovania odvolacieho súdu stratilo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 11/2016 z 7. februára 2018 účinnosť, z hľadiska obsahového týka sa právneho posúdenia (právnych záverov súdov) na ktorom založili súdy svoje rozhodnutia. Podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017 a tiež rozhodnutia 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017).

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobca neopodstatnene tvrdí, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. Dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.